

Sinka István három szárszói verse

Sinka, a fekete bojtár a nomád pásztortársadalom megkésett hírnökeként, a partiumi pászták nincstelenjei közül emelkedik a magyar irodalomba. Hűen az otthon maradtakhoz, ő a legszegényebb paraszti rétegek szószólója, hivatott népi énekes. Néhány vadhajtását nem tekintve költészete társadalmi jellegű, népi-nemzeti elkötelezettségű, lázadó indulata szociális eredetű. Munkássága az egyetemes magyar irodalom és a népi írói mozgalom elidegeníthetetlen része. Költői indulásától fogva számíthat a református társadalom támogatására. Útja nem véletlenül vezet Balatonszárszóra. A negyvenes évek első felében a református ifjúsági szervezetek és a népi szabadcsapat számos nagyrendezvényén szerepel, szerte az országban. 1943 júniusában, a Magyar Élet folyóiratban *Két kő között* címmel harmadikutas jellegű publicisztikai írást tesz közzé. Az említett cikk szerzőjeként a történelmi jelentőségű tanácskozás eszmei előkészítői közé tartozik.

A népi írók 1943-as szárszói beszédei a korabeli és az 1983-as kiadású dokumentumkötetekből közismertek. Sinka István ugyanott elhangzott forradalmi verseit ez idáig nem tartalmazták a Szárszó-kötetek.

Este a tábortűznél a hallgatóság kívánságára Sinka István három forradalmi versét olvasta fel: a *Magyar hatodosokat* (Tiszaladány!), *A pór megszólal a magyar úriszék előtt* című taborci monológot (Szabadka!) és *A vádló hangját*. Bevezetésül, a nyomaték kedvéért azt is elmondja, hogy a királyi ügyész az elhangzó versek terjesztését tiltja. A lázadó felolvasás után, azt tetézve, Sinka a rebellis eszmékre fogékony fiataloknak megengedi, hadd másolják cenzor törölte költeményeit. A diákok, a paraszt- és munkásfiúk, minden rend- és rangbeli hallgatók kapnak az alkalmon és körmölnek. Többek között Bartha András költő, Bognár Imre diák, a muraszombati gimnázium tanulója, Cseh Miklós jogász, Gubucz Gáspár nádasi kereskedő, Somodi István szolnoki lakos, egyetemi hallgató, Viski Károly kárpátaljai (rahói) parasztfiú írja le a verseket. Fontos számunkra, hogy a három inkriminált költemény, a több évtizedes lappangás, majd a debreceni Alföld (1984. 12.) folyóirat kurta nyilvánossága után végre itthon kiadott Szárszó-kötetben lásson napvilágot, együtt, újra a Napútban. (*Medvigy Endre*)